

ภาวะการทำงานของมหาบัณฑิตจากสถาบันรัชต์ภาคย์ ปีการศึกษา 2556

Working Conditions of the Masters from Rajapark Institute in the Academic Year 2013

ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ¹

¹ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรบริหารการศึกษาศึกษา ,สถาบันรัชต์ภาคย์

Email address :

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะการทำงานของมหาบัณฑิต ก่อนและหลังการเรียนระดับปริญญาโท ความพอใจของมหาบัณฑิตต่องานปัจจุบันและความพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาต่อการทำงานปัจจุบันของมหาบัณฑิต รายได้ของมหาบัณฑิตก่อนและหลังการเรียนระดับปริญญาโท ปัญหาการทำงานและแนวทางแก้ไขปัญหาการทำงานของมหาบัณฑิต เจตคติของมหาบัณฑิตต่องานปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า (1) มหาบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์ ก่อนและหลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโทส่วนมากทำงานสำนักงาน รองลงมาคือทำงานจัดการศึกษา ซึ่งจำนวนมหาบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มหาบัณฑิตได้ทำงานสำนักงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.67 ส่วนงานด้านจัดการศึกษาลดลง ร้อยละ 1.67 (2) มหาบัณฑิตมีความพอใจงานปัจจุบันในระดับมากที่สุด (3) นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาพอใจการทำงานของมหาบัณฑิตในระดับมาก (4) รายได้ของมหาบัณฑิตหลังการเรียนระดับปริญญาโทสูงกว่าก่อนเรียน (5) ปัญหาการทำงานในปัจจุบันคือได้ค่าตอบแทนน้อย (6) เจตคติต่องานปัจจุบันอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: ภาวะการทำงาน, ความพอใจ, เจตคติ

Abstract

This research aims to study the work of the Master. Before and after studying at the master level. The current level of satisfaction and the satisfaction of the employer / supervisor on the current work program. Master of income before and after studying at the master level. Problems and solutions of the work program. The attitude of the current Master The results showed that: (1) Master Rajapark Institute. Before and after studies at postgraduate level, most of the office work. The second is the work of education. The number of graduates after completing a master's degree. Master has offices increased by 11.67 percent of the top management declined by 1.67 (2) graduates' job satisfaction is at the highest level (3) the employer / supervisor satisfied with the Master level (4.) income after learning postgraduate Master of higher learning (5), the current work is paid less (6) current attitude was good.

Keywords: Working conditions, Satisfaction, Attitudes.

บทนำ

คริสต์ศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาที่ยังคงมีความเปลี่ยนแปลง หลากหลาย ซับซ้อน ไร้พรมแดน และมีการแข่งขันกันสูง สภาพสังคมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อทุกภูมิภาคของโลกรวมทั้งประเทศไทย ด้วยเหตุนี้สังคมไทยจึงต้องเร่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพ มีความเข้มแข็ง สามารถแข่งขันและก้าวทันโลก ในขณะเดียวกัน ประชากรรุ่นใหม่ต้องพยายามปรับตัวให้รองรับสภาพความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่จะช่วยเตรียมคนรุ่นใหม่ให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมโลกยุคใหม่คือกระบวนการศึกษา (Maymint, 2009)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้ประมาณการนักศึกษาเข้าใหม่ในระดับปริญญาตรี ปีละ 5 แสนคน มีบัณฑิตจบใหม่ปีละ 3-4 แสนคน แต่ความต้องการแรงงานในระดับนี้เพียง 145,348 คนต่อปี จึงมีบัณฑิตอีกจำนวนไม่น้อยตกกลางหรือไปศึกษาต่อ คนไทยมีค่านิยมให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพราะคิดว่าจะได้งานทำ มีค่าตอบแทนที่ดี และมีความมั่นคงกว่า ส่งผลให้มีการเพิ่มสถานศึกษาเร็วเกินไป ทำให้มีผู้จบการศึกษาออกมามีจำนวนมากเกินไป เกิดการว่างงานกระจายไปทั่วประเทศ อนึ่งการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาได้รับความนิยมมากขึ้นโดยลำดับ อาจเป็นไปได้ว่าเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมาก ทุกๆ ด้าน ทำให้ค่านิยมของคนหันมาเรียนรู้ให้สูงขึ้น และโดยเฉพาะสังคมไทยยอมรับคนที่จบการศึกษาสูง ทำให้ประชาชนต้องดิ้นรนจนท้อเพื่อยกระดับการศึกษาของตนเองให้สูงขึ้น ส่งผลให้สถาบันการศึกษา

ระดับอุดมศึกษาหลายแห่งตอบสนองต่อสังคม ด้วยการเปิดสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจำนวนมาก ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกหลักสูตรที่จะเรียนได้อย่างหลากหลายทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนแข่งขันกันเปิดการสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกสำหรับผู้บริหาร ผู้มีงานทำและบุคคลโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับปริญญาโทซึ่งมีกลุ่มนักศึกษาเข้าศึกษาอย่างหลากหลายทั้งที่มีงานทำแล้วและยังไม่มีงานทำ กลุ่มที่น่าเป็นห่วงคือกลุ่มที่ยังไม่มีงานทำอาจเป็นเพราะไม่รู้จะทำอะไร หางานทำไม่ได้ ซึ่งเป็นเพราะผลิตผลทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่จบแล้วหางานทำไม่ได้ อย่างน้อยเรียนต่อให้มีความรู้ระดับสูงขึ้น กลุ่มคนที่เข้าศึกษาต่อในระดับนี้จึงมีทั้งคนที่มีความตั้งใจเรียนเพื่อให้ได้ความรู้และประสบการณ์จริงๆ กับผู้ที่เรียนโดยหวังแค่ปริญญา สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องระวังกำกับดูแลด้านคุณภาพทางการศึกษา (โกวิทย์ พวงงาม, 2551)

สภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้นทำให้เกิดปัญหามากมายหลายประการ ปัญหาสำคัญของนักศึกษาที่เข้าไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมีหลายกลุ่มอาจเป็นนักศึกษาที่เพิ่งจบปริญญาตรี ยังไม่มีงานทำ หรืออาจเป็นกลุ่มคนที่มีงานทำแล้ว นักศึกษาเหล่านี้ เมื่อเรียนจนแล้วมีเป้าหมายการทำงานเหมือนกันหรือไม่ สิ่งที่เขาได้รับจากการเรียนปริญญาโท ทั้งความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของเขหรือไม่ อย่างไร นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาพอใจการทำงานของเขหรือไม่ คำถามเหล่านี้ยังต้องการคำตอบเพื่อวางแผนรับนักศึกษาซึ่งเป็นปัจจัย

นำเข้าที่สำคัญที่สุด ที่จะทำให้สถานศึกษาดำรงอยู่ได้หรือไม่ สถานศึกษามีข้อมูลและสารสนเทศเพียงพอที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนหรือไม่ รวมทั้งนักศึกษาเองได้รับข้อมูลและสารสนเทศเพียงพอหรือไม่ในการพัฒนาตนเองเพื่อการมีงานทำ เพิ่มรายได้ ยกระดับตำแหน่งและฐานะทางสังคม ข้อมูลและสารสนเทศจากนักศึกษาดังกล่าวยังไม่มีใครศึกษาอย่างจริงจัง ผู้วิจัยเห็นควรศึกษาเพราะมีนักศึกษาต้องการศึกษาจำนวนมากและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกัน สถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนแข่งขันกันเปิดสอนอย่างกว้างขวางหลากหลายและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อนึ่ง ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักศึกษา ก่อน/หลังการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ในสถาบันรัชต์ภาคย์ ซึ่งเป็นสถาบันเอกชนเป็นประเด็นที่น่าศึกษา ซึ่งจะช่วยอธิบาย สิ่งจูงใจ หรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ซึ่งจะเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับการแก้ปัญหาและพัฒนาในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของตัวนักศึกษาเอง ของการบริหารและการจัดการเรียนการสอนเพื่อความก้าวหน้ายั่งยืนของสถาบัน และที่สำคัญคือข้อค้นพบเกี่ยวกับภาวะการทำงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและไปทำงานในสาขาอาชีพต่างๆ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นหรือไม่อย่างไร เป็นผลดีต่อตนเอง องค์กรและประเทศชาติสมกับการลงทุนทั้งกำลังกาย กำลังใจ สติปัญญา และทรัพย์หรือไม่ ยังเป็นโจทย์ที่ต้องการคำตอบเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากำลังคน การแก้ปัญหาและ

พัฒนาการมีงานทำของประชาชนเพื่อไปพัฒนาประเทศต่อไป

สิ่งจูงใจและประเด็นปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับภาวะการทำงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารเรียนปริญญาโทที่กล่าวมาข้างต้นนำไปสู่คำถามที่น่าค้นหาคำตอบหลายประการเช่นการทำงานก่อนเข้าเรียน การทำงานหลังสำเร็จการศึกษา การเปลี่ยนแปลงงาน และรายได้ของมหาบัณฑิตหลังสำเร็จการเรียนระดับปริญญาโท และปัญหาการทำงานและแนวทางที่สถาบันควรดำเนินการให้เอื้อต่อการทำงานของมหาบัณฑิต ซึ่งจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศ อธิบายสิ่งจูงใจ หรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับการแก้ปัญหาและพัฒนาในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของตัวนักศึกษาเองของการบริหารและการจัดการเรียนการสอนของสถาบัน รวมทั้งเป็นข้อมูลย้อนกลับในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา กำลังคน การแก้ปัญหาและพัฒนาการมีงานทำของประชาชนระดับประเทศอีกด้วย เหล่านี้คือเหตุผลสำคัญที่จูงใจให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาหาข้อมูลและสารสนเทศจากมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันรัชต์ภาคย์ปีการศึกษา 2556 ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์ สถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ และประเทศชาติโดยรวมอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษางานของมหาบัณฑิตก่อนและหลังการเรียนระดับปริญญาโท

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของมหาบัณฑิต และนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาต่อการทำงานปัจจุบันของมหาบัณฑิต

3. เพื่อศึกษารายได้ของมหาบัณฑิตก่อนและหลังการเรียนระดับปริญญาโท

4. เพื่อศึกษาปัญหาการทำงานและแนวทางการแก้ไขปัญหาการทำงานของมหาบัณฑิต

5. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการทำงานปัจจุบัน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจากสถาบัน รัชต์ภาคย์ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 3 หลักสูตร คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 299 คน รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 118 คน และ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต 17 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 434 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ จำนวน คิษย์เก่าที่เป็นมหาบัณฑิตทั้ง 3 หลักสูตร ที่สามารถ ให้ข้อมูลตามแบบสอบถามได้อย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง จำนวนเท่าที่จะติดตามได้ประมาณ 120 คน โดย วิธีการบอกต่อแบบก้อนหิมะ (Snow ball) ด้วยการส่ง แบบสอบถามถึงคิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในปี การศึกษา 2556 เฉพาะรายที่มีอยู่แน่นอน ถูกต้อง และสามารถติดต่อได้ทางไปรษณีย์ รวมทั้งการ สัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์เฉพาะรายที่มีหมายเลข โทรศัพท์ การส่งแบบสอบถามทาง e-mail และส่ง

แบบสอบถามทางโทรสาร เชื่อมโยงกับคำบอกเล่า ของคิษย์เก่าที่บอกต่อๆ กันมา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะดังนี้ แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 คำชี้แจง เป็นข้อความที่ระบุวัตถุประสงค์ และวิธีการให้ข้อมูลสำหรับผู้ตอบ

ส่วนที่ 2 เนื้อหา เป็นรายการสำหรับผู้ตอบให้ ข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามตอนนี้ประกอบด้วย รายการเกี่ยวกับผู้ตอบ มีทั้งแบบตรวจสอบรายการและ เติมข้อความเกี่ยวกับเรื่องเพศ อายุ สถานภาพสมรส พื้นฐานการศึกษา และสถานที่ศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 การทำงานของมหาบัณฑิต ซึ่ง แบบสอบถามตอนนี้ ประกอบด้วย รายการเกี่ยวกับกา รำทำงานของมหาบัณฑิต มีทั้งแบบตรวจสอบรายการ และแบบเติมข้อความเกี่ยวกับการทำงานรวมทั้งสถานที่ ทำงานและรายได้ทั้งก่อนและหลังการศึกษาระดับ ปริญญาโท ความพอใจของผู้ตอบต่องานปัจจุบัน ความ พพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาต่อการทำงานของ ผู้ตอบพร้อมเหตุผล รายได้ของมหาบัณฑิตก่อนและ หลังการเรียนระดับปริญญาโทและเจตคติของผู้ตอบต่อ การทำงานปัจจุบัน

ตอนที่ 3 ปัญหาการทำงาน ซึ่งแบบตอนนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา

การทำงานของมหาบัณฑิต พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาการทำงาน

คุณภาพของแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์ วัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อผู้วิจัยร่างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้อำนวยการหลักสูตรและผู้สอนในแต่ละหลักสูตร รวม 5 คน ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข นอกจากนี้ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับศิษย์เก่าจำนวน 30 คน เพื่อดูความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติโดยวิธีการของ ครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีสอบถามด้วยแบบสอบถามตอบๆ กันมาดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรเป้าหมายที่มีสถานที่อยู่หรือที่ทำงานปัจจุบันถูกต้อง ชัดเจน และผู้วิจัยค่อนข้างแน่ใจว่ามีความเป็นไปได้สูงที่จะได้รับแบบสอบถามคืนโดยให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยในการนี้ประมาณการว่ามีกลุ่มเป้าหมายประเภทนี้ราวร้อยละ 30

2. ใช้วิธีสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่มีหมายเลขโทรศัพท์และสอบถามที่อยู่/ที่ทำงาน/หมายเลขโทรศัพท์/หมายเลขโทรสารเชื่อมโยงต่อเนื่องกันเท่าที่จะทำได้ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยเป็น

ผู้บันทึกข้อมูลตามแบบสอบถามให้ครบถ้วน กลุ่มเป้าหมายประเภทนี้มีประมาณร้อยละ 20

3. ส่งแบบสอบถามให้ศูนย์นอกสถานที่ตั้งและเจ้าหน้าที่โครงการช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเป้าหมายที่ไม่อาจติดต่อได้โดยวิธีอื่น และมีแนวโน้มว่าจะเก็บข้อมูลได้ยากหรือเก็บข้อมูลไม่ได้ กลุ่มเป้าหมายประเภทนี้มีประมาณร้อยละ 50

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพสมรส และพื้นฐานการศึกษาโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ฐานนิยม ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์การทำงานของมหาบัณฑิตก่อนและหลังการเรียนระดับปริญญาโท ความพอใจของมหาบัณฑิตต่องานปัจจุบันและความพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาต่องานปัจจุบันของมหาบัณฑิต พร้อมเหตุผล โดยใช้สถิติพรรณนา ความถี่ ร้อยละ และฐานนิยม การวิเคราะห์รายได้ของมหาบัณฑิตก่อนและหลังการศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยใช้สถิติพรรณนาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างของรายได้ของมหาบัณฑิตก่อนและหลังการศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบโดยใช้ t-test

3. วิเคราะห์ปัญหาการทำงานและการแก้ไขตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิตทั้ง 3 หลักสูตร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ความถี่ ร้อยละ ฐานนิยม

4. วิเคราะห์เจตคติของมหาบัณฑิตต่อการทำงานปัจจุบัน โดยใช้สถิติพรรณนา ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง

เจตคติต่อการทำงานของมหาบัณฑิตที่จบหลักสูตรแตกต่างกันโดยใช้สถิติวิเคราะห์ One-way ANOVA และการเปรียบเทียบรายคู่แบบ Scheffe

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

มหาบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์ ปีการศึกษา 2556 ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 55 เป็นเพศชาย ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุเฉลี่ย 40.47 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.67 สมรสและอยู่ร่วมกับครอบครัว การศึกษาระดับปริญญาตรีของผู้ตอบส่วนใหญ่สอดคล้องกับสาขาที่เรียนระดับปริญญาโท ผู้ที่จบสาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.78 จบปริญญาตรีจากสาขาบริหารธุรกิจ ผู้ที่จบสาขารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต ส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.56 จบปริญญาตรีจากสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้ที่จบสาขาศึกษาศาสนมหาบัณฑิต ส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.50 จบปริญญาตรีจากสาขาศึกษาศาสตร์ นอกจากนี้พบว่ามหาบัณฑิต ส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.50 จบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตอนที่ 2 ภาวะการทำงานของมหาบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์

1. การทำงานของมหาบัณฑิตก่อนและหลังการเรียนระดับปริญญาโท

มหาบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์ ก่อนศึกษาต่อระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2556 กลุ่มใหญ่ที่สุด ร้อยละ 30.00 ทำงานสำนักงาน รองลงมา ร้อยละ 27.50 ทำงานจัดการศึกษา เมื่อสำเร็จปริญญาโทแล้ว พบว่ากลุ่มใหญ่ที่สุด ร้อยละ 41.67 ทำงานสำนักงาน

รองลงมา ร้อยละ 25.83 ทำงานจัดการศึกษา มีข้อสังเกตว่าจำนวนมหาบัณฑิตหลังสำเร็จปริญญาโททำงานสำนักงาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.67 ส่วนงานด้านการศึกษาลดลงร้อยละ 1.67 แต่พบกลุ่มที่ทำงานรับจ้างหลังสำเร็จปริญญาโท ลดลงมากที่สุดร้อยละ 8.33

2. ความพอใจของมหาบัณฑิตและนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาต่องานและการทำงานปัจจุบันของมหาบัณฑิต

ด้านความพอใจต่องานปัจจุบัน มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.00 พอใจงานปัจจุบันในระดับมากที่สุด ด้านความพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา กลุ่มใหญ่ที่สุด ร้อยละ 49.17 รายงานว่านายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา พอใจการทำงานของมหาบัณฑิตในระดับมาก กลุ่มใหญ่รองลงมา ร้อยละ 40.00 พอใจการทำงานในระดับปานกลาง ซึ่งนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา กลุ่มใหญ่ที่สุด ร้อยละ 44.17 รายงานเหตุผลที่พอใจการทำงานของมหาบัณฑิตเพราะมีความรับผิดชอบ

3. รายได้ของมหาบัณฑิตก่อนและหลังการเรียนระดับปริญญาโท

ด้านรายได้เฉลี่ย พบว่า มหาบัณฑิตมีรายได้เฉลี่ย ก่อน ศึกษาต่อระดับปริญญาโท 24,323 บาทต่อเดือน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13,770.49 ส่วนรายได้หลังสำเร็จการศึกษาปริญญาโทแล้ว พบว่า มีค่าเฉลี่ย 24,744.52 บาทต่อเดือนมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13,442.89 บาท ซึ่งรายได้ของมหาบัณฑิตหลังการเรียนปริญญาโทสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัญหาการทำงานและแนวทางการแก้ไขปัญหาการทำงานของมหาบัณฑิต

ด้านปัญหาการทำงานมหาบัณฑิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.00 ระบุว่า ได้คำตอบแทนน้อยส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.17 ให้เหตุผลว่าเพราะค่าครองชีพสูงและ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.00 เสนอแนะทางแก้ไขโดยการหารายได้เสริม

5. เจตคติต่อการทำงานปัจจุบันของมหาบัณฑิต

ด้านเจตคติของมหาบัณฑิตต่องานปัจจุบัน พบว่า ภาพรวมแล้วมหาบัณฑิตมีเจตคติเฉลี่ย 105.59 อยู่ในระดับดี โดยมหาบัณฑิตที่จบต่างหลักสูตรมีเจตคติ ต่องานปัจจุบันต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ 109.89, 104.35 และ 102.54) ซึ่งมหาบัณฑิตที่จบหลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิตมีเจตคติต่องานปัจจุบันดีกว่ามหาบัณฑิตที่ จบหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ภาวะการทำงานของมหาบัณฑิตสถาบัน รัชต์ภาคย์

1. งานของมหาบัณฑิตก่อนการศึกษาระดับปริญญาโท

มหาบัณฑิตกลุ่มเป้าหมายก่อนมาสมัครเข้า เรียนระดับปริญญาโทต่างมีงานทำอยู่แล้วทุกคนคิด เป็นร้อยละ 100 กลุ่มใหญ่ที่สุด ทำงานสำนักงาน กลุ่มใหญ่รองลงไปทำงานด้านจัดการศึกษา และ ทำงานรับจ้าง หากพิจารณารายหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่ทำงานสอดคล้องพื้นฐานการศึกษาและสาขาที่ เรียนในระดับปริญญาโท กล่าวคือ มหาบัณฑิตที่ สำเร็จหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ส่วนใหญ่

ทำงานด้านธุรกิจ มหาบัณฑิตที่สำเร็จหลักสูตรรัฐ ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มใหญ่ที่สุด ร้อยละ 47.62 ทำงานสำนักงาน มหาบัณฑิตที่สำเร็จหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 ทำงานด้านจัดการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธรรม ธรรมทัศน์ นนท์ (2551) ที่พบว่า มหาบัณฑิตหลักสูตรการศึกษา มหาบัณฑิต อายุ 41-50 ปี และมีงานทำแล้ว โดยส่วน ใหญ่เป็นครูสายผู้สอน ส่วน ศิริวรรณ ชำศิริพงษ์ (2551) พบว่า นักศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป

2. งานของมหาบัณฑิตหลังการศึกษาระดับปริญญาโท

มหาบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์ ปีการศึกษา 2556 กลุ่มนี้ก่อนมาสมัครเข้าเรียนระดับปริญญาโท ต่างมีงานทำอยู่แล้วทุกคน หลังศึกษาสำเร็จจะระดับ ปริญญาโท ก็ยังคงมีงานทำทุกคน แต่มีข้อสังเกตว่า อัตราส่วนร้อยละ ในแต่ละงานเปลี่ยนไป ซึ่งสรุปได้ว่า มีการเปลี่ยนงานหลังเรียนปริญญาโท ร้อยละ 28.33 มากกว่าปีการศึกษา 2555 ร้อยละ 6.01 (ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ, 2555, หน้า 52) ซึ่งน่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะผู้เปลี่ยนงานได้มีโอกาสทำในสิ่งใหม่ พบ สถานการณ์ใหม่แม้ว่าอาจมีความยากและเผชิญกับ ปัญหาที่ยุ่งยากกว่าเดิม แต่ทำให้ผู้ที่เปลี่ยนงานได้ เรียนรู้ ได้พัฒนาทักษะ ประสบการณ์ มีโอกาสเพิ่ม ความก้าวหน้าและรายได้ ได้ปรับตัว ทำให้เกิดความ พึงพอใจมากขึ้นกว่าเดิม (เหม่ยซิง, 2556)

3. การเปรียบเทียบงานของมหาบัณฑิตก่อน และหลังการศึกษาระดับปริญญาโท

มหาบัณฑิตกลุ่มเป้าหมายก่อนมาสมัครเข้าเรียน ระดับปริญญาโทต่างมีงานทำอยู่แล้วทุกคน หลังศึกษาสำเร็จระดับปริญญาโท ก็ยังคงมีงานทำทุกคนแต่มีการเปลี่ยนงาน 34 คน ซึ่งเหตุผลทุกประเด็นดังกล่าวต่างมุ่งไปสู่การเลือกและการประกอบอาชีพที่ดีขึ้นทั้งสิ้น สอดคล้องกับหลักการเลือกและประกอบอาชีพที่นอกจากอาศัยปัจจัยด้านเงินทุน การจัดการการตลาด และสภาพแวดล้อมแล้วหลักการสำคัญคือตัวผู้ทำงานหรือประกอบอาชีพซึ่งต้องมีและพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ ทักษะโดยการศึกษา อบรมเพิ่มเติม (ejobonline, 2012; พินโย พรหมเมือง, 2555) ดังนั้นการศึกษาต่อระดับปริญญาโทก็เป็นการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่มหาบัณฑิตได้จากทั้งอาจารย์ เพื่อนนักศึกษา ตำราและแหล่งเรียนรู้มากมายหลากหลายเป็นไปได้อย่างมหาบัณฑิตมีแนวคิดใหม่ ช่องทางใหม่ในการพัฒนาหรือประกอบกรงานอาชีพและนำไปสู่การเปลี่ยนงาน/อาชีพ (เหมยชิง, 2556)

4. ความพึงพอใจของมหาบัณฑิตต่องานที่ทำปัจจุบัน

มหาบัณฑิตกลุ่มเป้าหมายก่อนมาสมัครเข้าเรียนระดับปริญญาโทต่างมีงานทำอยู่แล้วทุกคน หลังศึกษาสำเร็จระดับปริญญาโท ก็ยังคงมีงานทำทุกคนแต่มีการเปลี่ยนงานเพียงร้อยละ 28.33 ซึ่งมหาบัณฑิตกลุ่มนี้ที่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.67 ยังคงทำงานเดิมซึ่งเป็นงานปัจจุบัน ในจำนวนนี้ทั้งภาพรวมและแยกพิจารณา รายหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่พึงพอใจงานปัจจุบันในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่ามหาบัณฑิตกลุ่มนี้โดยภาพรวมแล้ว มีรายได้ก่อนเรียนระดับปริญญาโทโดยเฉลี่ย 24,323.64 บาทต่อเดือน ในขณะที่มีรายได้

หลังเรียนต่อระดับปริญญาโทโดยเฉลี่ย 24,744.52 บาทต่อเดือน ซึ่งสูงขึ้นกว่าเดิม จึงเป็นไปได้ว่าความพอใจต่องานของมหาบัณฑิตน่าจะเกี่ยวข้องกับรายได้ที่ได้รับซึ่งเป็นปัจจุบันสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ปริยานุช ชัยก้องเกียรติ และคณะ, 2546)

5. ความพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาต่อการทำงานของมหาบัณฑิต

นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา กลุ่มใหญ่ที่สุด พึงพอใจงานของมหาบัณฑิตตั้งแต่ระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งเป็นไปได้ว่าน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงานของมหาบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์ที่ดี ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับปริญญาโทจากสถาบันรัชต์ภาคย์เพราะมีโอกาสได้ความรู้และประสบการณ์ และการพัฒนามากขึ้นเพื่อใช้ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรต่างๆ ที่ต้องการพนักงานที่มีความรู้ ทักษะในการทำงานสูงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร (ผู้จัดการ 360 รายสัปดาห์, 2552)

6. เหตุผลที่นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาไม่พอใจต่อการทำงานของมหาบัณฑิต

นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา กลุ่มใหญ่ที่สุด พึงพอใจการทำงานของมหาบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์ ปีการศึกษา 2556 เพราะมหาบัณฑิตมีความรับผิดชอบ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้อยู่ในตัวผู้ทำงานและสามารถพัฒนาได้จากการศึกษา อบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติซึ่งนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น (ejobonline, 2012) ดังนั้นการเรียนระดับปริญญาโทเป็นช่องทางหนึ่งที่นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะผู้ปฏิบัติงาน

ที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับประสิทธิภาพการทำงานตามที่องค์กรต้องการ

7. รายได้ของมหาบัณฑิตก่อนการศึกษาปริญญาโท

ก่อนศึกษาต่อระดับปริญญาโท มหาบัณฑิตมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 21,221.75–29,166.67 บาท ต่ำสุด 8,000 บาท และสูงสุด 50,000–80,000 บาท ที่น่าเป็นห่วงคือรายได้ต่ำสุด ของมหาบัณฑิตทั้งภาพรวมและแยกพิจารณารายหลักสูตร จำนวน 8,000 บาทต่อเดือน ซึ่งต่ำกว่าอัตราค่าแรงขั้นต่ำ 9,000 บาทต่อเดือนอยู่มาก (กระปุกดอทคอม, 2556) ถึงร้อยละ 11.11 และต่ำกว่าอัตราเงินเดือนข้าราชการที่จบปริญญาตรี 15,000 บาท ร้อยละ 46.66 จึงเป็นไปได้ที่รายได้ของมหาบัณฑิตในช่วงเวลาดังกล่าวอาจน้อยทำให้เป็นแรงผลักดันให้มหาบัณฑิต (Manpowergroup, 2012)

8. รายได้ของมหาบัณฑิตหลังการศึกษาปริญญาโท

หลังการศึกษาต่อระดับปริญญาโท มหาบัณฑิตมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 21,342.38 บาท – 9,888.89 บาท ต่ำสุด 8,200–15,000 บาท และสูงสุด 50,000–80,000 บาท มีข้อสังเกตคือรายได้ต่ำสุดของมหาบัณฑิตทั้งภาพรวมและแยกพิจารณารายหลักสูตรจำนวน 8,200–15,000 บาทต่อเดือน สูงกว่ารายได้ต่ำสุด ก่อนการศึกษาปริญญาโท ซึ่งบางรายได้รับต่ำกว่าอัตราค่าแรงขั้นต่ำ 9,000 บาทต่อเดือนอยู่มาก (กระปุกดอทคอม, 2556) และบางรายต่ำกว่าอัตราเงินเดือนข้าราชการที่จบปริญญาตรี 15,000 บาท จึงเป็นไปได้ที่รายได้ของมหาบัณฑิตในช่วงเวลาดังกล่าวอาจน้อยทำให้เป็นแรงผลักดันให้

มหาบัณฑิตหลายคนต้องชวนขววยศึกษาต่อระดับปริญญาเอก เพื่อเป็นช่องทางเพิ่มรายได้ (Manpowergroup, 2012)

9. เปรียบเทียบรายได้ของมหาบัณฑิตก่อนและหลังการศึกษาปริญญาโท

มหาบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์ ปีการศึกษา 2556 มีรายได้ก่อนเรียนต่อระดับปริญญาโท โดยเฉลี่ย 24,323.64 บาทต่อเดือน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13,770.49 ในขณะที่มีรายได้ หลังเรียนต่อระดับปริญญาโทโดยเฉลี่ย 24,744.52 บาทต่อเดือน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13,442.89 จากการทดสอบความแตกต่างดังกล่าว ได้ค่า $t = 9.68$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีข้อน่าสังเกตว่า รายได้ หลังเรียนต่อระดับปริญญาโทสูงกว่ารายได้ก่อนเรียนต่อระดับปริญญาโทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 จึงเป็นไปได้ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงขึ้น เนื่องจากมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์เพิ่มขึ้นจากการศึกษาโดยตรงรวมทั้งจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างมากและหลากหลายกับเพื่อนร่วมรุ่น เพื่อนร่วมสถาบัน ตลอดจนอาจารย์และแหล่งเรียนรู้ในช่วงเวลาที่เป็นนักศึกษาซึ่งเป็นช่องทางไปสู่การพัฒนาวิทยฐานะ ตำแหน่งและเปลี่ยนงานใหม่ และช่วยให้มหาบัณฑิตมีโอกาสหารายได้เพิ่มขึ้น (Manpowergroup, 2012; ejobonline, 2012; เหมยชิง, 2556)

10. ปัญหาการทำงานของมหาบัณฑิต

มหาบัณฑิตสถาบันรัชต์ภาคย์ ปีการศึกษา 2556 ส่วนใหญ่ มีปัญหาคือ ได้ค่าตอบแทนน้อย ในขณะที่ยวกันได้ระบุสาเหตุของปัญหาตรงกันว่าเพราะค่าครองชีพสูง ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของ

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพที่ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเดือนตุลาคม 2558 กับประชาชนทั่วประเทศจำนวน 1,194 คน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 66.50 เครียดมากที่สุดเรื่องค่าครองชีพสูง (คมชัดลึกออนไลน์, 2558) ที่ส่งผลกระทบต่อทำให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย แนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันคือการหารายได้เสริม และประหยัดซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพที่ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2555 กับประชาชนทั่วประเทศ จำนวน 1,203 คน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ เสนอแนะทางแก้ปัญหา รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายหรือปัญหาค่าครองชีพสูง โดยการประหยัดและหารายได้เสริม (ศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์, 2555)

11. เจตคติต่อการทำงานของมหาดินตสถาปนาศึกษาตามหลักสูตร

มหาดินตสถาปนาศึกษาปีการศึกษา 2556 มีเจตคติต่อการทำงานตั้งแต่ระดับค่อนข้างดีถึงดี แสดงว่ามหาดินตสถาปนาศึกษามีสภาวะของความพร้อมทางจิตใจหรือมีปฏิกิริยาต่อการทำงานในทางที่ดีมีความรู้ความเข้าใจ (cognitive component) ต่อการทำงาน มีความพึงพอใจ (affective component) ต่อการทำงานช่วยให้การประเมินค่าการทำงานออกมาในทางที่ดี มีความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ เต็มใจและสุขใจในการทำงาน Herzberg (1989, pp. 67-69) ในการศึกษาครั้งนี้จึงสรุปได้ว่ามหาดินตสถาปนาศึกษาปีการศึกษา 2556 มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานและมีแนวโน้มที่จะทำงานปัจจุบันได้ประสพผลสำเร็จด้วยดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. สถาบันรัชต์ภาคย์ใช้ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับภาวะงานของมหาดินตสถาปนาศึกษาปีการศึกษา 2556 วางแผนรับและพัฒนาการศึกษาใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในสภาวะที่การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีการแข่งขันกันสูงมาก
2. สถาบันรัชต์ภาคย์ข้อมูลย้อนกลับที่มีคุณภาพไปแก้ปัญหาและพัฒนา รวมทั้งกำหนดนโยบายและวางแผนยกระดับคุณภาพการบริหารงานรวมทั้งการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการศึกษาของสถาบันได้เป็นอย่างดี
3. หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องข้องกับภาวะการปฏิบัติงานของประชาชนได้ใช้ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับภาวะการทำงานของมหาดินตสถาปนาศึกษาปีการศึกษา 2556 หาช่องทางสร้างและพัฒนาภาวะการปฏิบัติงานและยกระดับคุณภาพการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยเชิงประเมินผลในลักษณะนี้กับนักศึกษาและศิษย์ของสถาบันรัชต์ภาคย์ทุกระดับ เพื่อให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่ครอบคลุมทุกมิติ
2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณต่อเนื่องกันอย่างน้อย 3 ปี จะทำให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลาเปลี่ยนแปลงไป

วารสารรัชต์ภาคย์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 20 กรกฎาคม – ธันวาคม 2559
ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI วารสารกลุ่มที่ 2 (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

เอกสารอ้างอิง

- กระปุกดอทคอม. (2556). *ถาม-ตอบ ให้หายสงสัย เรื่อง..กองทุนเงินทดแทน*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <https://money.kapook.com/view75721.html>
- โกวิทย์ พวงงาม. (2551). *การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดบุ๊ค.
- คมชัดลึกออนไลน์. (2558). *ปชช.ร้อยละ66.5เครียดเรื่องค่าครองชีพที่แพงขึ้น*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.komchadluek.net/news/politic/193697>
- ปรียนุช ชัยก้องเกียรติ และคณะ. (2546). *ความพึงพอใจและความผูกพันในการทำงาน*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2558, จาก 61.7.213.74/~research/file/km/km.doc.
- ผู้จัดการ 360 รายสัปดาห์. (2552). *"อดีตโก้-อินดีโก้" 2 กูรู HR เคาะตำแหน่งงานมาแรงรับปีเสือ*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.manager.co.th/iBizChannel/ViewNews.aspx?NewsID=9520000156543>
- พินโย พรหมเมือง. (2555). *แนวทางการตัดสินใจเลือกอาชีพ*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.jobpub.com/articles/showarticle.asp?id=1095>
- ศิริวรรณ ชำศิริพงษ์. (2551). *ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาตรี*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2558, จาก 202.29.52.76/~research/wp-content/uploads/paper2557/paper-s2.doc

Name: Dr. Saksit Khattiyasuwan
Address: 69 Ramkhamhaeng SOI 21 split 10 wangthonglang Wangthonglang Bangkok
Education: Doctor of Philosophy (Educational Administration)
Work: Rajapark Institute